Geirfa Allweddol

Rhifyn 12: HAWLIAU DYNOL

Adfocatiaeth	y weithred o siarad dros berson arall, neu dros achos, mudiad. Advocacy.
Cenhedloedd Unedig	mudiad rhyngwladol i ddod a gwledydd y byd at ei gilydd er mwyn hyrwyddo heddwch a gwella eu perthynas.
Cristion Efengylaidd	dyma derm a ddefnyddir yn aml am Gristnogion sy’n derbyn y Beibl air am air.
Cyflogwr	rhywun sy’n rhoi gwaith i rywun.
Cysegredig	sanctaidd. Rhywbeth sydd â phwysigrwydd dwyfol mewn crefydd – perthyn i Dduw.
Deddf Cydraddoldeb 2010	Cyfraith sy’n ceisio sicrhau bod pawb yn cael eu trin yn gydradd mewn gwahanol agweddau o fywyd.
Edifarhau	syrthio ar ein bai am wneud yr hyn sy’n cael ei ystyried yn ‘anghywir’.
Erledigaeth	cam-drin, carcharu, trin pobl yn greulon (er enghraifft oherwydd eu daliadau crefyddol).
Esgob	arweinydd ardal eang yn ôl trefn eglwysig.

Gwahaniaethu	trin rhywun yn wahanol mewn ffordd annheg.
Hawliau	medru gwneud yr hyn sy’n dderbyniol ac sy’n sicrhau rhyddid.
Kara	un o’r 5k – y freichled ddur.
Kirpan	un o’r 5k – y cleddyf bychan.
Llyfrau Sanctaidd	llyfrau pwysicaf unrhyw grefydd sy’n cynnwys eu credoau.
Mwslimiaid	dilynwyr crefydd Islam.
Mympwyol	yn cael ei benderfynu gan fympwy (syniad ffansïol byrhoedlog). Arbitrary, inconstant.
Poenydio	arteithio, poeni, blino, brifo, dioddef. To torture.
Ramadan	mis ympryd yng nghrefydd Islam.
Rohingya	mae pobl y Rohingya yn byw ym Myanmar ac mae’r mwyafrif yn dilyn crefydd Islam/ Maen nhw wedi’u herlid yn greulon dros y blynyddoedd, ac nid oes ganddyn nhw hawl i ddinasyddiaeth oherwydd Deddf Cenedligrwydd Myanmar 1982. Mae’r Rohingya yn wynebu cyfyngiadau mawr o ran addysg a’r rhyddid i symud o gwmpas y wlad.
Uffern	lle mae pobl yn cael eu cosbi yn ôl cred rhai crefyddau.

Undeb Sofietaidd -	gwladwriaeth sofran ffederal yng Ngogledd Eurasia oedd yn bodoli rhwng 1922-1991. Roedd y wladwriaeth yn cael ei rheoli gan y Blaid Gomiwnyddol gyda Moscow yn brifddinas. Union of Soviet Socialist Republics (USSR neu CCCP).
Undebau Llafur	Mudiadau sy'n gwarchod hawliau gweithwyr.
Yazidi	pobl sy'n siarad yr iaith Cwrdaidd ac sy'n byw yn bennaf yn Irac, Syria, Armenia a Georgia. Maen nhw'n dilyn crefydd hynafol iawn a monotheistiaid (yn credu mewn un Duw).
Ysgol Ffyd	ysgol sy'n perthyn i grefydd arbennig.
Adfocatiaeth	y weithred o siarad dros berson arall, neu dros achos, mudiad. Advocacy.
Cenhedloedd Unedig	mudiad rhyngwladol i ddod a gwledydd y byd at ei gilydd er mwyn hyrwyddo heddwch a gwella eu perthynas.
Cristion Efengylaidd	dyma derm a ddefnyddir yn aml am Gristnogion sy'n derbyn y Beibl air am air.
Cyflogwr	rhywun sy'n rhoi gwaith i rywun.
Cysegredig	sanctaidd. Rhywbeth sydd â phwysigrwydd dwyfol mewn crefydd – perthyn i Dduw.
Deddf Cydraddoldeb	Cyfraith sy'n ceisio sicrhau bod pawb yn cael eu trin yn gydradd mewn gwahanol agweddau o fywyd.